

«СТОП БУЛІНГ!»

Булінг (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін - кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

ФОРМИ БУЛІНГУ

Словесний (вербальний булінг)

словесне знущання або залякування за допомогою образливих слів, яке включає в себе постійні образи, погрози й неповажні коментарі про кого-небудь (про зовнішній вигляд, релігію, етнічну приналежність, інвалідність, особливості стилю одягу і т. п.)

Фізичний булінг

знущання за допомогою агресивного фізичного залякування, що полягає в багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Соціальний булінг

соціальне залякування або булінг із застосуванням тактики ізоляції припускає, що когось навмисно не допускають до участі в роботі групи, трапеза це за обіднім столом, гра, заняття спортом чи громадська діяльність.

Кібербулінг

це насильство в мережі Інтернет, звинуваченні когось з використанням образливих слів, брехні та неправдивих чуток за допомогою електронної пошти, текстових повідомлень і повідомлень у соціальних мережах

Суб'єкти (ініціатори насильства, кривдники, спостерігачі)

**УЧАСНИКИ
БУЛІНГУ**

Батьки учнів

Учень чи група учнів

Працівники
освітнього закладу

Об'єкти насильства (жертви, спостерігачі)

ЧЕРКАСЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПРАВОВИЙ ЛІЦЕЙ

ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

м. Черкаси

Від _____ року

№ _____

**Про створення безпечного
освітнього середовища
та протидії проявам булінгу (цькування)
в Черкаському гуманітарно-правовому ліцеї**

Відповідно до Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про охорону дитинства», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», наказу Міністерства освіти і науки України від 01.02.2010 № 59 «Про вжиття заходів щодо запобігання насильству над дітьми», плану заходів Міністерства освіти і науки України з виконання Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03.03.2016 № 214, закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657 -VIII, листу Міністерства освіти і науки України від 29.01.2019 №1/11-881 Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 №2657-VIII, листу управління освіти і науки Черкаської облдержадміністрації від 01.02.2019 №02-11/278 «Щодо протидії булінгу», з метою активізації спільної роботи педагогів, батьків, учнів та представників громадськості щодо впровадження в закладах загальної середньої освіти заходів спрямованих на запобігання та протидію цькуванню (булінгу), вироблення порядку реагування на випадки цькуванню (булінгу) в закладах загальної середньої освіти, навчання усіх учасників освітнього процесу протидії цькуванню (булінгу)

НАКАЗУЮ:

1. Розробити та затвердити Кодекс безпечного освітнього середовища Черкаського гуманітарно-правового ліцею (далі-КБОС ЧГПЛ) (додаток 1).
2. Затвердити план заходів щодо профілактики та протидії проявам булінгу в закладі освіти (додаток 2).
3. Провести з 01.04.2019 по 30.04.2019 у Черкаському гуманітарно-правовому ліцеї місячник з протидії булінгу та насильству «Стоп булінг!».
4. Адміністраторам сайту ЧГПЛ забезпечити розміщення інформаційних матеріалів з протидії булінгу та насильства «Стоп булінг!» на офіційному сайті ліцею.
5. Спеціалістам психологічної служби довести до відома педагогічних працівників, учнів та їх батьків інформацію про види, причини, ознаки, наслідки булінгу, рекомендації з профілактики та втручання
6. Забезпечити виконання завдань плану заходів щодо протидії булінгу та насильству «Стоп булінг!».
7. Провести обговорення результатів організації безпечного освітнього середовища в ЧГПЛ на нарадах при директорів, педагогічних радах.
8. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника директора з виховної роботи Соломаха Н.І.

Директор ЧГПЛ

Гайдук В.Г.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ЧГПЛ

_____ В.Г. Гайдук

ПЛАН ЗАХОДІВ
ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ БУЛІНГУ ТА НАСИЛЬСТВА
В ЧЕРКАСЬКОМУ ГУМАНІТАРНО-ПРАВОВОМУ ЛІЦЕЇ
на II семестр 2019-2020 н.р.

№	Зміст заходу	Термін	Відповідальні
1.	Провести нараду при директору «Роз'яснення та обговорення листа МОН України від 29.01.2019 №1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу» від 18.12.2018 №2657-VIII»	Лютий	Соломаха Н.І. Волошин О.О.
2.	Провести батьківські збори, форуми, «круглі столи»(тощо) на тему «Роз'яснення та обговорення листа МОН України від 29.01.2019 №1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу» від 18.12.2018 №2657-VIII»	Березень- травень	Адміністрація
3.	Оприлюднити на веб-сайті закладу, на дошках оголошень, при проведенні інструктажів для всіх працівників закладу: - правила поведінки здобувачів освіти в закладі освіти; - план заходів закладу освіти, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню); - процедури подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькуванню) в закладі освіти (форма заяви, примірний зміст, терміни та процедуру розгляду відповідно до законодавства тощо).	Березень	Волошин О.О. Волошин І.Ф.
4.	Оприлюднити телефони довіри на дошках оголошень, веб-сайті школи, зокрема: - дитяча лінія 116 111 або -0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00); - гаряча телефонна лінія щодо булінгу 116 000; - гаряча лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335; - Уповноважений Верховної ради з прав людини 0 800 50 17 20; - Уповноважений президента з прав дитини 044 255 76 75; - центр надання безоплатної правової допомоги 0 800 213 103; - Національна поліція України 102.	Березень	Волошин О.О. Волошин І.Ф.
5.	Налагодити роботу психологічної служби закладу, зокрема в частині підвищення кваліфікації практичного психолога та соціального педагога з формування вмінь та навичок щодо виявлення, протидії та попередження булінгу (цькування).	Березень- квітень	Волошин О.О.
6.	Пройти безкоштовний курс «Недискримінаційний підхід в навчанні» на сайті студії онлайн-освіти EdEra	Березень	Волошин О.О.
7.	Проведення занять з елементами тренінгу, переглядом та обговоренням тематичних відеосюжетів для учнів 7-11 класів	Протягом семестру	Волошин О.О. Кравченко

	щодо ненасильницьких методів поведінки та виховання, вирішення конфліктів.		А.С. Класні керівники
8.	Організація регулярної перевірки приміщень, території закладу освіти з метою виявлення місць, які потенційно можуть бути небезпечними та сприятливими для вчинення булінгу (цькування) та організацію належних заходів безпеки (спостереження за місцями загального користування: їдальнею, коридорами, роздягальнями, ігровими та спортивними майданчиками, шкільним подвір'ям та технічними приміщеннями)	Протягом року	Адміністрація
9.	Проведення зустрічей з представниками (інспекторами) з ювенальної превенції сектору превенції та ССД.	Протягом року	Соломаха Н.І. Волошин О.О.
10	Розробити, затвердити та оприлюднити Кодекс безпечного освітнього середовища Черкаського гуманітарно-правового ліцею.	Травень	Робоча група

Процедура подання заяви про випадок булінгу (цькування) та порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування)

1. Якщо педагог або інший працівник закладу освіти (інший учасник освітнього процесу) став свідком булінгу, він інформує керівника закладу освіти у письмовій формі незалежно від того, постраждала йому жертва булінгу чи ні; або ж аналогічно після отримання звернення дитини.
2. Учасником освітнього процесу (учні, вчителі, батьки) на ім'я керівника освітнього закладу подається заява, де вказується інформація щодо джерела її отримання:
 - Постраждалий чи свідок булінгу (цькування);
 - Підозра про вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками;
 - Достовірна інформація від інших осіб.та часу:
 - Як довго триває;
 - Одноразовий конфлікт чи відповідні дії носили систематичний характер.
3. Відповідно до такої заяви керівник закладу освіти видає рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб.
4. Наказом керівника закладу освіти по школі пишеться наказ про створення Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) за участі педагогічних працівників, психолога та соціального педагога школи, батьків потерпілого та булера, керівника закладу, інших зацікавлених осіб.
5. Розглянувши письмову заяву, керівник закладу освіти скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) і окреслює подальші дії.
6. Комісія на протязі однієї доби проводить розслідування, з'ясовує всі обставини цькування та приймає відповідне рішення.
7. За умови визнання Комісією результатів розслідування фактом булінгу (цькування), керівник освітньої установи на протязі однієї доби повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальну поліцію), Службу у справах дітей.
8. Рішення Комісії з розгляду випадків булінгу реєструється в окремому журналі (паперовий вигляд) з оригіналами підписів усіх її членів.
9. У разі не визнання Комісією факту булінгу (цькування) і незгоди з результатами рішення потерпілим (його представником), керівник освітньої установи рекомендує звернутись постраждалому (його представнику) із заявою до органів Національної поліції України.
10. За будь-якого рішення Комісії з розгляду питань випадків булінгу (цькування), керівник закладу освіти забезпечує психологічну підтримку усіх учасників відповідного процесу.

Директору Черкаського
гуманітарно-правового ліцею
Черкаської міської ради Черкаської області
Гайдуку В.Г.

(прізвище, ім'я, по батькові)

який (-а) проживає за адресою:

(контактний телефон)

ЗАЯВА

Я, _____, повідомляю про випадок булінгу (цькування),
учасником (свідком) якого я є, що стався (потрібне підкреслити) _____ у (на)
(дата, час)

_____, а саме
_____ (місце)

(розгорнутий виклад фактів щодо виявлених випадків булінгу (цькування))

(дата)

(ПІБ)

(підпис)